Sh Juzjany
28. december 2018 kl. 12.56

نویسنده: اکادمیسین شرعی جوزجانی
......

چگونه سه تن از نخبگان حزب ازجزای اعدام نجات یافتند؟

عدهٔ زیادی از دوستان از من میخواهند تا خاطرات زندگی خود، بخصوص آنچه را که به حیات حزبی تعلق دارد به تفصیل بنوسیم. آنها میگویند که گویا من میتوانم به صفت یک شاهد زنده با بیطرفی کامل حقایق مربوط به زندگی داخلی حزب دموکراتک خلق افغانستان را انعکاس بدهم و این کار اگر بتوانم از عهدهٔ آن برایم، برای من مایهٔ افتخارخواهد بود.

سر انجام من این پیشنهاد رفقارا پذیرفته به نوشتن زندگینامهٔ خود به زبان مادری ام – زبان اوزبیکی آغاز کرده و موضوعاتی را به رشتهٔ تحریر کشیده بودم. اما متأسفانه در جریان تصحیح پرابلمهای تخنیکی کمپیوتر نوشته ها از میان رفت و نتوانستم آنهارا پیدا کنم.

این بار دوستانم به من گفتند برای دسترسی همگان این یادداشتها باید به زبان دری نوشته شود. من هم نظر آنان را پذیرفتم و به نوشتن خاطرات زندگی خود در سه قسمت شروع کردم. قسمت اول مربوط به خاطرات دوران کودکی من است که زمینه ساز علاقمندیم به مبارزات سیاسی است و قسمت دوم به فعالیتهایم در چوکات حزب دموکراتیک خلق افغانستان و خارج از آن ارتباط میگیرد و قسمت سوم عبارت از یک سلسله فعالیت های علمی و ادبی من میباشد.

البته این خاطرات به شکل یک کتاب تدوین خواهد شد و تصمیم دارم گاهی برخی از موضوعات مهم آنرا با دوستان و علاقمندان شریک بسازم. البته به تمام دوستان تعهد می سپارم که حقایق مورد بحث را با کمال بیطرفی، بدون قضاوت ذهنی همانطوری که بوده و همانطوری که دیده و یا شنیده ام، به رشتهٔ تحریر درآورم. چند روز قبل مقاله ای را در رابطه به تشکیل نخستین کنگرهٔ حزب به نشر رساندم که مورد علاقهٔ برخی از دوستان قرار گرفت و اینک به تعقیب آن حادثه ای را که خیلی مهم و برای چندتن از رفقای حزبی سرنوشت ساز بود، زیر عنوان بالا بیان میکنم:

چگونه سه تن از نخبگان حزب ازجزای اعدام نجات یافتند؟

بعد از آن که حفیظ الله امین به حیث رئیس شورای انقلابی بر مسند قدرت نشست، فردای شبی که خبر مبنی بر وفات نور محمد تره کی رئیس سابق شورای انقلابی ومنشی عمومی کمیتهٔ مرکزی از رسانه ها اعلان شد، با دوسیهٔ کارهای مربوط به عدلیه، سارنوالی و قضا نزد او رفتم و ضمن اجرای کار در مورد چگونگی وفات تره کی از او سوال کردم. اما او به زمین نگاه کرد و چیزی نگفت.

برای این که صحبت را ادامه بدهم گفتم، شاید سکته کرده باشد، زیرا دیده شده که بعضا انسانها به سبب عدم تحمل حوادث غیر مترقبه دچار حملهٔ قلبی شده و از حیات چشم بسته اند. چنانچه سالها قبل یکی ازتاجران نامدارسرای محمد قومی که یک تاجر ایرانی تمام سرمایه اشرا به فریب برده و به خارج فرار کرده بود، نتوانست آن مصیبت وارده را تحمل کند و سکته کرد.

پرسید: چه میگویند؟

گفتم میگویند که خودشان کشته اند، چنانچه بر یکی ازدیوارهای لیسهٔ عایشهٔ درانی این بیت را نوشته اند:
سعد یا، شیرازیا، پندی مده کمزاد را
کمزاد اگر حاکم شود گردن زند استاد را

پرسید: شما چه کردید؟
گفتم: عسکرها آنرا پاک کردند.

پرسید: چه باید بکنیم؟
گفتم: اگر به شما ملال نیاید و حمل به علاقمندی من به پرچمی ها نکنید، به صفت وزیرعدلیه یک پیشنهاد دارم.

گفت: بفرمایید.
گفتم: طوری که میدانید پنج تن از حزبی ها یعنی سلطان علی کشتمند، جنرال عبدالقادر، جنرال شاهپور، دگروال محمد رفیع و داکترمیرعلی اکبر به اتهام کودتا توسط محکمهٔ اختصاصی به اشد مجازات محکوم شده اند. اگر به صفت اولین کار خود، جزای اعدام آنها را مورد عفو قرارداده، به حبس دوام تبدیل نمایید، تا حدی از حساسیت مسئله خواهد کاست و حتی در رسانه های جهانی نیز انعکاس خواهد یافت وخواهند گفت که رئیس جدید دولت مخالفین سرسخت خود را نیز عفو کرده است.

و علاوه کردم: تره کی نیز نمی خواست آنهارا بکشد. او به من گفته بود که قادر از من خواست تا او را اعدام نکنم، من به او گفتم، در صورتی که حقایق را بگوید، حکم تطبیق نمیشود. همچنان به خاطر دارید که تره کی طی پیامی به ضیاؤالحق رئیس جمهور پاکستان ازوی خوسته بود تا ذوالفقارعلی بوتورا اعدام نکند.

امین کمی به فکر فرورفت و سپس گفت: ما قانون اساسی افغانستان را تدوین و تصویب میکنیم. گفتم: این اقدام نهایت عالی و مهم اما زمانگیر است. تدوین و تصویب قانون اساسی لااقل چند ماه وقت را در بر میگرد. اما موضوع مورد بحث ما مسئلهٔ روز است.

گفت: پیشنهاد شما بد نیست. اما با این کار پرچمیها روحیه میگیرند.

گفتم: جنرال قادر که پرچمی نیست، یک خلقی است، اورا خود شما به حزب جذب کرده اید. همچنان در روز قیام 7 ثور قوماندانی نیروهای هوایی را به دوش داشت و ما و شما در آن شب سرنوشت ساز میدیدیم که باچه شایستگی قوای هوایی را رهبری میکرد. کشتمند از یک خانوادهٔ متوسط و یک انسان خوب است. رفیع که به حبس دوام محکوم شده از اقارب شماست. جنرال شاهپور یک انسان وطنپرست است، شاید به یاد داشته باشید که در کمیتهٔ مرکزی بعضا در بارهٔ او صحبت میشد.

امین گفت: جنرال شاهپور قوم زیاد دارد. اگر داکترمیرعلی اکبر را رها کنم دشمنان خواهند گفت که چون امین گویا نمایندهٔ امریکا بود، ایجنت امریکارا عفو کرد.

به مقصد رفع تشویش او گفتم: امین صاحب، اگر شاهپور قوم زیاد دارد هنوز خوبست که قومش ازشما راضی خواهد شد و تمام قبیلهٔ احمدزی حامی و طرفدار شما خواهد بود. داکتر میرعلی اکبر که یک طبیب خوب است و آدم سیاسی نیست. دید و وادید او بابرخی از امریکاییان دلیل ایجنت بودن او شده نمیتواند.

بدین ترتیب گفت وگوی ما با امین خیلی دوام کرد و سر انجام گفت: من حالا ورقهارا امضا میکنم، بگذارید کمی درین باره فکر کنم. شما فردا باز هم بیایید، درین باره حرف میزنیم.

من تشکر کردم و دوسیه هارا برداشته به دفتر آمدم.

فردای آن روز بقیهٔ کارها را نزد او بردم. بشاش و خندان بود. مرا با گرمی و صمیمیت پذیرفت. بلادرنگ پس از احوالپرسی گفت: رفیق شرعی، در بارهٔ پیشنهاد شما فکر کردم، نظر معقول است. فعلا شما فرمان عفو سه نفر یعنی قادر و کشتمند و رفیع را آماده ساخته همین امروز به من بیاورید. گفتم: رفیق امین، چه خوب می شد اگر دونفر دیگر هم شامل فرمان میشدند ؟ گفت، آنهارا بگذارید، بعدا درین باره تصمیم خواهیم گرفت.

از نزد او برآمدم و به دفتر کار خود برگشتم و بلا فاصله به عبد الوهاب صافی معین وزارت عدلیه گفتم تا متن یک فرمان عفو را در چوکات آنچه من گفتم تهیه نماید و محمد صدیق کارمند وزارت عدلیه را که یک پرچمی و تایپست ماهر بود و من اوراق مهم را توسط او تایپ میکردم، وظیفه دادم تا متن را در دریک ورق مخصوص فرامین دولتی تایپ نماید و به عجله نزد امین آوردم. در متن فرمان حکم اعدام سلطانعلی کشتمند و جنرال عبدالقادرمورد عفو قرارگرفته و هر کدام به 15 سال حبس وحبس دوام 20 سالهٔ محمد رفیع به 12 سال حبس تعدیل گردیده بود. تشویش داشتم که مبادا از تعدیل حکم اعدام به جای حبس دوام به 15 سال حبس اعتراض نماید، اما او بدون اعتراض با کمال خورسندی متن فرمان را امضاکرد و به من داد.

هنگام برگشت به او گفتم: شما امروز یک تصمیم انساندوستانه گرفتید وچند تن از اعضای حزب را که به اعدام محکوم شده بودند، مورد عفو قراردادید. حالااجازه میدهید این خبر مهم را از طریق رسانه ها به نشر بسپارم. به خنده گفت: حال که کار خود را کردید، میتوانید هرچه بخواهید انجام بدهید. برگشتم و گفتم: رفیق محترم این کار به شخص من ارتباط ندارد، من این پیشنهاد را با در نظر داشت مصالح حزب و دولت و به سابقهٔ عواطف انسانی ارائه کرده بودم، اگر فکرمیکنید چنین نیست، صلاحیت عام و تام دارید! بازهم خنده کرد و دست مرا فشارداده گفت: ببخشید، من یک شوخی کردم.
ظاهرا از تصمیمی که گرفته بود، راضی و خوشنود به نظر میرسید.

به دفتر کار برگشتم و ضمن خبری متن فرمان را برای نشردر رادیو- تلویزیون و مطبوعات به خیال محمد کتوازی وزیر اطلاعات و کلتورفرستادم و صدیق تایپیست را خواسته برایش گفتم، به دوستانت بگو که من زمینهٔ عفو چند تن از رفقای شما را فراهم ساختم. او گفت: من هیچ ارتباطی با رفقای حزبی ندارم. گفتم من از رابطهٔ تو نپرسیدم، منتها اگر می شناسی برای شان بگو.

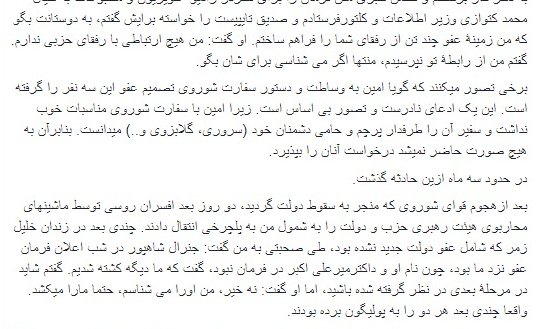
برخی تصور میکنند که گویا امین به وساطت و دستور سفارت شوروی تصمیم عفو این سه نفر را گرفته است. این یک ادعای نادرست و تصور بی اساس است. زیرا امین با سفارت شوروی مناسبات خوب نداشت و سفیر آن را طرفدار پرچم و حامی دشمنان خود (سروری، گلابزوی و...) میدانست. بنابرآن به هیچ صورت حاضر نمیشد درخواست آنان را بپذیرد.

در حدود سه ماه ازین حادثه گذشت.

بعد از هجوم قوای شوروی که منجر به سقوط دولت گردید، دو روز بعد افسران روسی توسط ماشینهای محاربوی هیئت رهبری حزب و دولت را به شمول من به پلچرخی انتقال دادند. چندی بعد در زندان خلیل زمر که شامل عفو دولت جدید نشده بود، طی صحبتی به من گفت: جنرال شاهپور در شب اعلان فرمان عفو نزد ما بود، چون نام او و داکترمیرعلی اکبر در فرمان نبود، گفت که ما دیگه کشته شدیم. گفتم شاید در مرحلهٔ بعدی در نظر گرفته شده باشید، اما او گفت: نه خیر، من اورا می شناسم، حتما مارا میکشد. واقعا چندی بعد هر دو را به پولیگون برده بودند.

هفت و نیم سال بعد ازین واقعه که از زندان رهاشدیم، جریان این حادثه را طی یک ملاقات با صدر اعظم وقت افغانستان سلطانعلی کشتمند ضمن سوالی طور مفصل بیان کردم و گفتم شما میتوانید برای اطمینان بیشتراز عبدالوهاب صافی و صدیق معلومات بگیرید. او گفت: من ازین واقعه خبرداشتم، اما یا این تفصیل نی. خوب شد، و گرنه در همان بین برو رفته بودیم. گفتم: شرایط طوری آمد که سرنوشت مرا وسیلهٔ انجام این کار خیر ساخت و من از آن خورسندم.

مسئلهٔ دومی که میخواستم با حفیظ الله امین در میان بگذارم، طرح و تصویب قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان بود که بعدا درین زمینه خواهم نوشت .

102 · 92 kommentarer · 28 delinger

Synes godt om · Kommenter · Del

Sayed Elghar Oghli
حرمتلی داعه جان احترامات لریم دی تقدیم ایتمن. بو عنوان ینگه کتابیز می؟
Synes godt om · Svar · 6 d

Sh Juzjany
یوق، حاضرچه بیر مقاله.
Synes godt om · Svar · 6 d

Sayed Elghar Oghli Sh Juzjany بازماغی قصد قلگن دور سیز؟
Synes godt om · Svar · 6 d

Skriv et svar ...

Ataullah Asim
عالیست خیلی نوشته های تان به دل چنگ می زند و می توان بخش از مستندات تاریخی قلمداد کرد.
Synes godt om · Svar · 6 d

Kaum abdul
بیسیار کار انسان دوستانه وکارخوب سلطا نعلی کش تمند ورفیع وقادر انسانهای خوب بودند
Synes godt om · Svar · 6 d

Khair Sulmas KAR NEK WA INSANI NAMUDED. SALAMAT BASHED.
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 6 d

Mohammad Taheer Elbik
موفق باشید شرعی صاحب
Synes godt om · Svar · 6 d

Mohammad Mohammad
در مورد طاهر بدخشی توانستید با امین صحبت کنید ؟
او که زمانی مسئول تشکیلات حزب بود و قدامت شما در حزب نیز بیشتر از حفیظ الله امین بود .
Synes godt om · Svar · 5 d

Sh Juzjany
من و شاد روان عبدالکریم میثاق تا جایی که میتوانستیم از تره کی و امین تقاضا کردیم تا مرحوم بدخشی را از حبس رها شود، ولی نتیجه ای نداشت. به عقیدهٔ ما در تعیین سرنوشت بدخشی شورویها مستقیما نقش داشتند. زیرا از نفوذ اندیشه های او در کشورهای آسیای میانه درهراس بودند.
Synes godt om · Svar · 5 d · 2

Mohammad Mohammad
تشکر جناب پروفسور صاحب بزرگوار و محترم
یعنی بدخشی در روز های اول انقلاب در زمان تره کی کشته شده ؟
Synes godt om · Svar · 5 d

Sh Juzjany
زمان شهادت او دقیقا به من معلوم نیست.
Synes godt om · Svar · 5 d · 1

Skriv et svar ...

Abdul Ghafaar Rayan Shamali
جناب شرعی صاحب!
نام داکتر متهم به همدستی با کودتاچیان خیالی پرچمی، میرعلی اکبر بود.
فکر میکنم اشتباهاً علی احمد نوشتید.
چون از تبلیغات رسانه های آن زمان و اسناد چاپی دقیقاً به خاطر دارم که میگفتند و مینوشتند: قادر، شاپور و میر علی اکبر.
Synes godt om · Svar · 5 d · Redigeret

Sh Juzjany
برادر عزیز، حرف شما درست است. همین حالا تصحیح میکنم. تشکر.
Synes godt om · Svar · 5 d · 1

Skriv et svar ...

Wassi Azimi
سپاس آقای جوزجانی. شاد میشوم که از شما بیشتر بخوانم.
Synes godt om · Svar · 5 d

Nasim Halimi
در کار خیر برکت است.
Synes godt om · Svar · 5 d

Safi Arman
شرعي صاحب سلام. قادر خان خپله په خپل اثر كي ليكلي چي روسانو وساتلم اوبه خپل اثر كي درروسانو نوموئه هم اخلي. خاطرات جنرال قادر
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 5 d

Sh Juzjany
داخبر حقیقت نه لری.
Synes godt om · Svar · 5 d

عبدالمجید راغستانی
ما هم د جنرال قادرخان خاطرات لوستی وه بیر کلونه پخوا،خو جنرال قادر داسی ادعا می نه یادیږي چي ويلي وي " زه روسانو ساتلي وم"زما داسي په ياد دي چي جنرال قادر ويلي وه چي "شوروي ته د خلقيانو او امينولو ليرل ته ويليم شوي وه...
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 3 d · Redigeret

Skriv et svar ...

M Alam Adeel
خوب بیر بخشی گپ استاد عزیز. بیزلرگه بیر سند قالسین.
Synes godt om · Svar · 5 d

Ayoub Saee
زمان و وقت زود میگذرد اما خاطرات باقی می ماندو اعمال صالح همیش پر ثمر است دامئای ما به سلامت باشند
Synes godt om · Svar · 5 d

شیرآقا سیدخیلی
جوزجانی صاحب را خداوند صحت کامل و عمر دراز نصیب نماید .به حیث تاریخ زنده واقعیتها را بیان و شاهدان میباشد .
Synes godt om · Svar · 5 d · Redigeret

Juma Hekmatjo
سلام شرعی صاحب طول عمر با صحت برای شما آرزو دارم با احترام
Synes godt om · Svar · 5 d

Ghulamhazrat Koshan
دانشمند بزرگوار شرعی صاحب ! سلامتی وعمر طولانی تان را آرزومندم وشما متحیث یکی از شخصیت های قابل قدر برای همه نیروی های چپ بوده وهستید همچنان تاریخ زنده حوادث و رویداد های ح د خ ا ، بوده اید همه رفقاء و هواخواهان منتظرچنین روزی بودند تایکی از موسسین وبزرگان که در قیدحیات اند زبان کرده و دست به قلم برده وحقایق را بدون کم وکاست بدون تعلقات وعلاقه مندی های شخصی باایمان داری کامل روشنگری نماید که چنین شهامت وصداقت ازشما بیشتر انتظار میرفت . هزاران مرحبا وسپاس به بزرگ مرد فضیلت مآب پروفیسور جوزجانی صاحب .
Synes godt om · Svar · 5 d · Redigeret

Samay Sarsam
استاد گرانقدر جوزجانی صاحب سلام و احترام تقدیم تان!
اول:
میر علی اکبر وقتی اعدام شد که شادروان تره کی رییس با اقتدار شورای انقلابی بود.
دوم:
شاه پور احمدزی در دوران مسولیت اسدالله سرووری که مسول اکسا بود تحت نام خود کشی از بین برده شد!
نمی دانم ، چرا باید پای شادروان امین را دخیل بسازیم.
شما یک شعر سعدی را مثال آورده اید:
نظر به اسناد تاریخی وگواهی دوستان، مسله مرگ استاد از چهار چوکات قطعه کارد اصلاً بیرون نشده ، و هیچ شخص بلند پایه دولت دران دخیل نبوده است. اقبال در زندان به همه شما واضح گفت که ورق برایم داده شد ، وبرایم گفتند که اتوریته احزاب برادر در خطر است باید این ورق را بخوانی و ورق رانیز به بسیار مشکل خواند.
اینکه شادروان امین صاحب در فکر رفت ! یک واقعیت است زیرا پسرش شهید عبدالرحمن امین که از دوره لیسه نادریه با او شناخت حزبی داشتم گفت :که با وفات شادروان تره کی پدرم زیاد گریه کرد.
این است واقعیت همان زمان :
در جمعه نظر شما استاد گرانقدر را خواهانم.
Synes godt om · Svar · 5 d · Redigeret · 1

Abdullah Habib Sarhadi
ههههههه زوندی وه مگر دمرگ اعلان یی مخته تیر سوی وو
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 4 d · Redigeret

Razaq Ahmadzai
هههههههههههههههههههه امین با وفات شادروان تره کی زیاد گریه کرد.
Synes godt om · Svar · 4 d

Skriv et svar ...

Yar M Altay
جوده فیزیقلی ایکن
Synes godt om · Svar · 5 d

Sh Juzjany
برادر عزیز، من از جزئیات قضیه اطلاع ندارم. فقط گفت و گویی را که بین من و امین صورت گرفته نوشته ام.
Synes godt om · Svar · 5 d · 1

Yasin Hamrah
خاطرات شما برای نسل های آینده آموزنده است.
Synes godt om · Svar · 5 d

Nazar Muhammad
استادبزرگوارشوروی هابخاطراوزبیک بودنش ازمرحوم طاهربدخشی حراسداشتند
Synes godt om · Svar · 5 d

Abdullah Habib Sarhadi
شرعی صاحب محترم تشکر
که توانسته اید جان چند نفر را نجات دهید اما براستی آن شعر سعدی را پاک نمودید
سعدیا شیرازیا پند مده کمزاد را
کمزاد اگر عاقل شود گردن زند. استاد را
Synes godt om · Svar · 5 d · Redigeret · 2

Sh Juzjany
فردای آن روز عسکرها پاک کرده بودند.
Synes godt om · Svar · 5 d · 1

Yusef Hewaddoost Sh Juzjany شرعی عزیز خواندن آن بیت سعدی در آن وقت واقعا مرد جسور می خواست .خانه آباد که لااقل سه انسان را ازمرگ نجات داده اید
Synes godt om · Svar · 4 d · Redigeret · 1

Skriv et svar ...

علی تقوایی
تشکر شرعی صاحب ، خدمت بزرگی انجام دادید. واز همه مهمتر که جریان را به آقای کشتمند گفتید وایشان هم تایید کردند. امید که اینها (کشتمند ها) همه را به یک چوب نرانند.
Synes godt om · Svar · 5 d

Abdul Sultani
جناب شرعی صاحب،برای شما درحصه نشر واطلاع رسانی حقیقی که شما شاهد ان بودید سلامتی فراوان خواهانم.
امیدوارم مسایل به شکل راستینش تقدیم میان ودیگران شود.
شما را درنوشتن موفقیت مزید خواهانم.
Synes godt om · Svar · 5 d · Redigeret · 2

Abdul Khalil Yosuf
سلام جناب اکادمسین جوزجانی صاحب!
واقعا یکی از جمله کسانی که خواهان همیشه بود که بتاریخ ۲۳december در محفل که از طرف انجمن افغان ها در شهر ستاکهوم با هم دریک میز نشسته بودیم این قضیه را بیان داشتم و من این بار خواهش جدی نمودم که شما بر نشر بسپارید بعد وعده وفا شد واقعا کار بزرگ و انسانی را انجام دادید.
در آینده های امیدوارم از تمام حوادث یک خاطره نویسی نموده بیطرفانه و واقعیت را بنشر رسانیده تا همه رفقا و مردم افغانستان از واقعیت ها آگاه شوند.
نظر بگفته خود شما ممکن خیلی دشوار باشد.
تاحدی امکان که دارد واقعیت ها و اشتباهات گذشته خود را معرفی کنید.
که برای نسل امروز و فردا این اشتباهات اموزنده باشد.
قلم تان رسا باد رفیق شرعی گرامی و صحتمندی کامل برای شما آرزو دارم.
Synes godt om · Svar · 4 d

Abdul Khalil Yosuf
بامعذر کلمه خود اضافه نوشته.
Synes godt om · Svar · 4 d

Nazar Muhammad
درمورد سئوال من موضوع مرحوم بدخشی جواب دادیداستادبزرگوار
Synes godt om · Svar · 4 d

Mohammad Mohammad
برادر محترم
استاد بزرگوار نوشتند که شوروی ها هراس داشتند ، یعنی از حوصه صلاحیت امین بالا بود ، اما بنظر من مرحوم بدخشی به آن پیمانه نبود که بعد ها دوستم شد که بفکر آن برویم شوروی ها هراس داشتند .
مرحوم بدخشی را شخص امین بدستور خودش یا پس ارشد اش تیر باران کردند ، از پرسش کی هراس داشت ؟
این جا موضوع عمری است و تفاوت بدخشی از دیگر هم تباراش این بود که نه با احتیاط ، بلکه با جسارت برای تبارش هویت میخواست و احیای زبان ، کلتور و فرهنگ اش و ترویج تاریخ واقعی این تبار بین هموطناش
از طرفی هم لیاقت و شایستگی اش موجب حسادت میشد
Synes godt om · Svar · 4 d

Nazar Muhammad
منظور من هم همین یکجای خواندم میخواستن روحیه اوراضعیف کنندفرزندمرحوم رایش رویش شکنجه نمودند کشتن اعتراف نکرده بعداًاین ظالمین نژادپرست خودهاش راکشته
Synes godt om · Svar · 4 d

Mohammad Mohammad
اعتراف کدام جرم را باید میکرد ؟
Synes godt om · Svar · 4 d

Mohammad Mohammad
فقط حذف یک رهبر و حذف یک اندیشه حق طلبی بود
Synes godt om · Svar · 4 d

Nazar Muhammad
بخاطرهمین است که عرب ازدوستم حراس دارداگرچه یک قوم خوردآست کم سوادآست پیرشده اویک جوان شجاع بوده
Synes godt om · Svar · 4 d

Mohammad Mohammad
مشکل دوستم در طول زمان کاری اش نداشتن لابی است که بصورت واقعی تصوری از وی و مفکوره اش بعد هم در شرق و هم در غرب و بس مسایل داخلی ، فرکسیون ها و غیره
دوستم در اول متحیث یک کمونیست و چپی مطرح شد و تکیه گاه نظامی حزبی ها بعد از کودتای هشت ثور بود
اما بعد از هشت ثور و جنگ های کابل در افغانستان ناسیونالیزم رشد کرد و جمعیت یعنی تاجیک ، حزب اسلامی یعنی پشتون ، جنبش یعنی ترکتبار و غیره
موقف دوستم در دوران این مسائل و قدرت نظامی وی خیلی بالا بود ، اما مدیریت درست نشد
از حزبی بودن و داشتن کدام اندیشه ملی ، قوماندان بازی ها شروع شد
اگر درین زمان طاهر بدخشی زنده میبود اوضاع کاملاً طور دیگری بود
در زمان کارمل و نجیب هم افراد با مفکوره بدخشی تحت تعقیب بودند و زندانی میشدند
Synes godt om · Svar · 4 d · 1

Nazar Muhammad
بلگی بوان بیزیدی اورزر بلمدان مینگدی اورز
Synes godt om · Svar · 4 d

Skriv et svar ...

Sh Juzjany
برادر عزیز، من از تمام جزئیات قضایا اطلاع ندارم.
Synes godt om · Svar · 4 d

Nazar Muhammad
تشکراستادعزیز
Synes godt om · Svar · 4 d

Safi Abdul Khalic
او بالاخره زموږ یو با وجدان مشر پیدا شو ، چې د خپلو حقایقو څخه پرده پورته کوي . جوزجاني صاحب تاسو ته پوره روغتیا غواړم .
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 4 d · 1

Bakht Bik Mirzada
شرعی صاحب،
بدون شک ، گامهای با ارزش را بر داشته و کمک رساننده اندی و در خور اهمیت را انجام میدهید تا حقایق انگیزه که بوده ، تلخ یاشیرین روشن از روز گاران ، اگر که ، در قسمت قضاوت هدف و اوضاع امروزسخن عبر عادی و با جانی نادرست بشفاند فیصله آن، که بحث جداگانه از میان جاماداران از مخالفین کش ها و واقعی ها وقت ، ایجاب میکند، اما به بخش ، از جمل تاریخ و القای معلومات نادرست، جای گیری واقرباهات واتهامات گسسته و نسبت دادن چیزها از اینکه حقیقت وقت پوشانیدن بگیری ، اعراض و عواطف افراد جای حقایق را بر گیرند، به آرزوی توفیق کامل تان
Synes godt om · Svar · 4 d · 1

عبدالمجید راغستانی
از همه اولتر از محترم اکادمیسین جوزجانی صاحب تشکر و اظهار سپاس میکنم که تصمیم تاریخی و شجاعانه گرفته که حقایق دست اول رابه خاطره تاریخ بسپارد.
در مورد اعدام جنرال شاهپور ودیگران که از لست عفو امین بیرون مانده بودند محترم جوزجانی صاحب نوشته اند که:
"جنرال شاهپور یک انسان وطنپرست است، شاید به یاد داشته باشید که در کمیتهٔ مرکزی بعضا در بارهٔ او صحبت میشد.
امین گفت: جنرال شاهپور قوم زیاد دارد. اگر داکترمیرعلی اکبر را رها کنم دشمنان خواهند گفت که چون امین گویا نمایندهٔ امریکا بود، ایجنت امریکارا عفو کرد.
به مقصد رفع تشویش او گفتم: امین صاحب، اگر شاهپور قوم زیاد دارد هنوز خوبست که قومش ازشما راضی خواهد شد..."
اگر بگفته بعضی ها جنرال شاهپور قبلاً کشته شده بود و یا خود کشی کرده بود یقینا رئیس جمهور و رفیق جوزجانی صاحب...
Synes godt om · Svar · 4 d · 3

Sh Juzjany
محترم راغستانی، استدلال و منطق شما معقول و بجاست. تشکر.
Synes godt om · Svar · 4 d · 2

Abdulla Jonusi
اغای را غستانی شما به بررسی کار کرد ها و هدف شرعی متوجه نیستید بلکه در هم پختن دان خود در تندور حرف ها و چندبات جوزجانی استی شرعی را این حرف ها می خواهد بگوید که او در قتل تره کی و دیگران مثبت ورول عنیه نسبت نداشته و از جرم قتل هزاران حزبی و غیر حزبی طفره میرود شما فقط متوجه نام دو نفر استید ...
Synes godt om · Svar · 2 d

Skriv et svar ...

Bahawoddin Elghar
باتقدیم درود وسلام به شما جناب شرعی صاحب!من فردای اعلان تعدیل اعدام این سه تن به جبس عین نوشته دادن ازخانه ...
Synes godt om · Svar · 4 d

Sh Juzjany
آقای کشتمند صلاحیت رهاکردن محبوسان را نداشت. ما براساس سیاست مصالحهٔ ملی که توسط داکتر نجیب الله طرح شده بود، از زندان رها شدیم.
Synes godt om · Svar · 4 d

Skriv et svar ...

Haleem Sahba
شرعی صاحب همیشه سبز باشی
Synes godt om · Svar · 4 d

Bahawoddin Elghar
جناب محترم جوزجانی صاحب!ازشما تقاضادارم درموردآمدن ببرک کارمل درمنزل تان واقع خیرخانه که باشهیدشهرالله شهپرباهم بودید،واختلافات درکمیته مرکزی جناح پرچم به اوج خود رسیده بود،چیزی بنویسید.وچگونه ازشما انتقام گرفت؟
Synes godt om · Svar · 4 d

Faqir Mohammad
رفقا افغان های ماهمیشه فکرمیکند که خوشنام کمالجمالا ت استند وعاری ازهرنوع گناه میباشند. ...
Synes godt om · Svar · 4 d · 2

Sh Juzjany
آقای فقیر محمد، افشای جنایات قتل و حریق وخشونهٔ شش نفر دهقان مظلوم از طرف یک خانوادهٔ معلوم الحال پشتون، ...
Synes godt om · Svar · 4 d

Faqir Mohammad
محترم جوزجانی من به صفت یک جنرال ارکانحرب وخلقی سابق در حالا خجالت میکشم که شما شخصیتها موقع طلب رابه صفت رهبران خود قبول کرده بودیم. ...
Synes godt om · Svar · 3 d

Skriv et svar ...

Mahbob Arianzi
اقای جوزجانی،زمان پیری زمان فراموشی راهم گویند. ...
Synes godt om · Svar · 4 d

Skjul 17 svar

Sh Juzjany
آقای آرین زی، محکمهٔ اختصاصی انقلابی و سارنوالی اختصاصی انقلابی در اوایل همان سال زمانی که تره کی حیات داشت تشکیل شده و مصروف بررسی دوسیه های سیاسی بود و حکم اعدام چهار نفر متهم سیاسی تیزتوسط آنها صادر شده بود.
Synes godt om · Svar · 4 d

Amo Shabahang

Synes godt om · Svar · 4 d

Amo Shabahang

Synes godt om · Svar · 4 d

Amo Shabahang

Synes godt om · Svar · 4 d

Amo Shabahang

Synes godt om · Svar · 4 d

Amo Shabahang
آقای اریزنی لطفا به قانون کشف وتحقیق جرایم منتشره در جریده رسمی همان زمان مراجعه نمایید سؤال شما حل خواهد شد.
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 4 d

Mahbob Arianzi Amo Shabahang برادر محترم،ازهمین قانون داشتم تحریرنه نموده ام،جو ابراتیان تحریر میدارم قانون کشف وتحقیق جرایم ونظارت څارنوالی برقانونیت دیموکراتیک،تنفید ان ، بعدازشش جدی
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 4 d

Amo Shabahang
آقای اریزنی هر قانون مطابق پیشبینی قانون بعداز نشر قانون در جریده رسمی نافذ میشود. مگر اینکه قانون طور دیگر حکم نموده باشد. من نمیدانم که تنفیذ ان بعداز ۶ جدی از کجا شد.
Synes godt om · Svar · 4 d

Amo Shabahang
نمیدانم
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 4 d

Mahbob Arianzi Amo Shabahang موضوع ما درباره کشف وتحقیق جرم وبنا شدن ان نبود،موضوع ازمحکمه اختصاصی وڅارنوالی اختصاصی بود،که بعدازشش جدی ایجادشده.
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 4 d

Sh Juzjany
آقای آریزنی، چرا اینقدر شله گی میکنید. قوانین مذکور از ریاست تقنین وزارت عدلیه ساخته و متن آن را خودم برای توقیع نزد رئیس دولت بردم. نام روسا و اعضای آن را لازم نمیدانم بنویسم.
Synes godt om · Svar · 4 d

Amo Shabahang
سارنوالی و محکمه اختصاصی انقلابی با عین وظایف وصلاحیت بنام سارنوالی ومحکمه اختصاصی انگسا در آن زمان ایجاد شد و به کار خود ادامه داد.
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 4 d

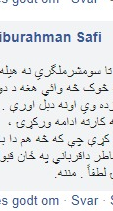
Mahbob Arianzi Sh Juzjany مادرباره قوانین نگفتیم،درباره ایجاد محکمه اختصاصی و څارنوالی اختصاصی گفتیم که شما در درمتن موضوع خود یه ان اشاره نموده بودی،دوم اینکه شما میخواهیدموضوع سازید که درافوقت محکمه وموضوعات بود،درحالیکه همه مردم راشما ودوستانت مثل امین،وسروری واکبری،واسامین بدون محکمه سربه نیست میکردید
Synes godt om · Svar · 4 d

Amo Shabahang
آقای اریزنی حال چهره واقعی تانرا نمایان ساختید. دوام این بحث را بیش ازین لازم نمیدانم. چون مرغ شما یک لنگ دارد.
Synes godt om · Svar · 4 d

Mahbob Arianzi Amo Shabahang شما هم ازقوانین وقانون کشف صحبت ونتیل اوردی،مادر ،به عنوان کدام ازقانون گفتم،محترم جوزجانی درصحبتهای ان کی گانی ...
Synes godt om · Svar · 4 d

Faqir Mohammad
محترم جوزجانی من به صفت یک جنرال ارکانحرب خجالت میکشم که تحت رهبری شما که اعضای بیروی سیاسی ورهبران حزب بودید وظیفه انجام داده ام. ...
Synes godt om · Svar · 4 d · 1

Faqir Mohammad

Synes godt om · Svar · 4 d

عبدالمجید راغستانی Mahbob Arianzi محترم اریزنی صاحب سلام ...
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 3 d

Skriv et svar ...

M.a. Malekzadeh
سلام اقای شرعی جوزجانی، برای شما صحت و تندرستی و طول عمر ارزو میکنم ،ازمعلومات خیلی خوب شما .
Synes godt om · Svar · 4 d

فریدون فرحت
موفق و سلامت باشید رفیق عزیز
Synes godt om · Svar · 4 d

Ahmad Khaled Aram
کار نیک کردید کردید
Synes godt om · Svar · 4 d

Habiburahman Safi
محترم شرعی جوزجانی صاحب ! ...
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 4 d

Sh Juzjany
گرانه ورور، مننه. ډیره معقوله توصیه ده.
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 4 d

Skriv et svar ...

Mehrabuddin Babakarkhil
رفیق شرعی گرامی،امید وارم آن جای که شما معلومات دارید،بنویسیدوبه افتخار است. ...
Synes godt om · Svar · 4 d

ابومسلم خراسانی
کار نیک و پسندیدهٔ ست جان جوزجانی، بنویسید تا نسلها بعدی از کار خوب آنگو برداری کرده و از کارهای منفی درس بگیرند.
Synes godt om · Svar · 4 d

Safi Arman
...
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 3 d · Redigeret

Joma Kalamuddin
...
Synes godt om · Svar · 3 d

Nasim Nodrat
...
Synes godt om · Svar · 2 d

داوود عارفی
محترم جوزجانی صاحب ، ...
Synes godt om · Svar · 2 d

Shamsuddin Shams

Synes godt om · Svar · 2 d

Wahidullah Yaren Turkistanli
...
Synes godt om · Svar · 1 d

Said Mohammad
...
Synes godt om · Svar · Se oversættelse · 1 d

Mehrabuddin Babakarkhil
...

Din kommentar ...